

Legislativní zabezpečení oboru

Rekvalifikační knihovnický kurz
Národní knihovna ČR, 2017

Dana Smetanová

Legislativní zabezpečení oboru

- Právní formy knihoven
- Financování knihoven
- Základní dokumenty
- Knihovní řád
- Zákony, které souvisejí/ovlivňují činnost knihoven
- Legislativa vztahující se přímo k činnosti knihoven
 - Knihovní zákon
- Portál Informace pro knihovny

Právní formy knihoven

- Knihovny s právní subjektivitou (osobností – NOZ)
 - Příspěvkové organizace zřizované státem, krajem nebo obcí
Jiné: obecně prospěšná společnost, spolek, nadace ...
- Bez právní subjektivity
 - Organizační složky obce, kraje, státu (5000)
 - Knihovny jako součást jiných právních subjektů (kulturních středisek, škol, výzkumných ústavů...)
- 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
- 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
- 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zřizovatel knihovny

- Subjekt, který knihovnu zřídil (založil)
- Stát, kraj, obec, fyzická osoba i skupina osob, různé právní subjekty i soukromoprávní

Provozovatel knihovny

- Fyzická nebo právnická osoba, která svým jménem v knihovně poskytuje veřejné knihovnické a informační služby (KZ, §2, odst. i)
- Má-li knihovna právní subjektivitu, pak je sama provozovatelem knihovny
- Nemá-li právní subjektivitu (např. organizační složka obce,...) je provozovatelem příslušný právní subjekt

TDKIV

http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000713&local_base=KTD

Zdroje financování knihoven

- Příspěvek na provoz od **zřizovatele /provozovatele**
- Tržby za vlastní výkony (max. do výše nákladů)
- Dotace, granty ze státního rozpočtu, krajského, obecního rozpočtu (např. dotační programy MK)
- Zvláštní účelová dotace od kraje na zajištění výkonu RF
- Příspěvek od města KK na zajištění městské funkce knihovny (KZ §11, odst. 4)
- Dary a sponzorské příspěvky
- Příjmy z doplňkové hospodářské činnosti (pronájmy, vydávání a prodej publikací, činnost antikvariátu, činnost informačního centra – prodej upomínkových předmětů)

Financování knihoven

- Knihovnu především financuje zřizovatel
- Příspěvkové organizace
 - Vlastní rozpočet (samostatně hospodaří)
 - Příspěvek na činnost (od státu, kraje, obce)
- Organizační složka
 - Součást rozpočtu obce, kraje, státu (provozovatele)
- Součást jiného subjektu
 - Součást rozpočtu příslušného subjektu (výzkumný ústav, muzeum, nemocnice), provozovatele

Zákony vztahující se k financování a hospodaření knihoven

- Zákon č. 563/1991, o účetnictví
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
- Nařízení vlády č. 288/2002 Sb., pravidla poskytování dotací na podporu knihoven
- Další: zákon o veřejných zakázkách, daňové zákony, zákoník práce a platové předpisy, občanský zákoník

Základní dokumenty knihovny

- Zřizovací listina
- Vnitropodnikové dokumenty
- Organizační řád
- Statut knihovny
- Knihovní (výpůjční) řád
- Další vnitropodnikové dokumenty...

Zřizovací (zakládací) listina

- Povinná - dokument o zřízení (založení) právnické osoby
- Obsah a struktura vymezeny zákony pro různé právní formy
- Organizace územních samosprávných celků
 - Příspěvková organizace (zákon č. 250/2000 Sb., rozpočtová pravidla územních rozpočtů, §27)
 - Organizační složky (zákon č. 250/2000 Sb., §24-26)
 - Nadace, ústav, spolek (zákon č. 89/2012)

Zřizovací listina

- Knihovna – součást jiného celku, jiné organizace (např. výzkumného ústavu)
 - Nemá ZL, má ji mateřská organizace
 - Předmět činnosti: knihovna, VKIS
 - Knihovna uvedena v organizační struktuře

Organizační řád

- Vnitropodnikový dokument
 - Vymezuje útvarovou strukturu
 - Činnosti útvarů
 - Vztahy nadřízenosti a podřízenosti
 - Odpovědnosti a pravomoci na všech úrovních (vedoucích i pracovníků)
 - Organizační schéma
 - Závazný pro pracovníky organizace

Statut knihovny

- Dokument vnitropodnikového charakteru vydaný zřizovatelem **knihovny**, popř. ředitelem, který navazuje na zřizovací listinu nebo jiný zakládací dokument a rozvíjí jeho základní ustanovení týkající se funkcí, činnosti a služeb **knihovny**.
 - [Definice: TDKIV](#)
- Statut ústavu, nadace (zákon č. 89/2012)

Knihovní (výpůjční) řád

- Provozovatel knihovny je povinen vydat knihovní řád a stanovit podrobnosti poskytování knihovnických a informačních služeb (KZ, §4, odst. 7)
- Základní dokument upravující podmínky poskytování služeb knihovny, včetně práv a povinností uživatelů knihovny.

Knihovní řád

- Vznik členství - rámcový smluvní vztah mezi uživatelem a knihovnou
- Text KŘ: snadno dostupný, čitelný (formát a velikost písma), srozumitelný (pro člověka průměrného rozumu), byl mu předem poskytnut k prostudování (zákon č. 89/2012, § 1798 a následující)

Základní struktura KŘ

- Základní ustanovení (právní zakotvení a poslání)
- Knihovnické a informační služby (přehled služeb)
- Uživatelé služeb (registrace, základní povinnosti a práva, příp. další pokyny, např. k použití výpočetní techniky)
- Výpůjční řád (podmínky poskytování služeb, zpřístupňování dokumentů, postupy, lhůty...)
- Postihy za nedodržení ustanovení KŘ (náhrady ztráty,...)
- Závěrečná ustanovení
- Přílohy (Ceník, Směrnice o nakládání s osobními údaji...)
- Knihovny – různá velikost, poslání, služby – různé KŘ

Obecné právní předpisy v KŘ

- Zákon č. 89/2012, občanský zákoník (výpůjčka - §2193 a násl., náhrada škody - §2894 a násl.)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (zpřístupňování publikací, jejichž společenský oběh je regulován)
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

Zákony, které souvisejí/ovlivňují činnost knihoven

- Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právu souvisejících s právem autorským a změně některých (Autorský zákon)
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě
- Požární ochrana a krizové řízení a řada dalších...

Listina základních práv a svobod

Jedná se o deklaraci základních práv a svobod člověka a občana vyhlášená jako součást ústavního pořádku státu nejprve

- ústavním zákonem č. 23/1991 Sb. České a Slovenské federativní republiky,
- později Ústavou České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.) a usnesením předsednictva České národní rady (č. 2/1993 Sb.)

Listina základních práv a svobod

- Listina základních práv a svobod
- <http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>
- Článek 17
- (1) Svoboda projevu a **právo na informace jsou zaručeny.**
- (2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.
- (3) Cenzura je nepřipustná.
- (4) Svoboda projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.
- (5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti

Zákon o svobodném přístupu k informacím

- Zákon č. 106/1999 Sb. <http://www.sagit.cz/info/sb99106>
- Upravuje pravidla pro poskytování informací a podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím
- Mezi povinné subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti patří státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce
- O. Kužílek: Dalších 106 odpovědí na Vaše dotazy
<http://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna/otevrenka/pravo-na-informace/dalsich-106-odpovedi-na-vase-dotazy-cb-verze.pdf>
<http://www.otevrenaspolecnost.cz/pravo-na-informace>

Zákon o ochraně osobních údajů

- Zákon č. 101/2000 Sb., ochraně osobních údajů
 - Zákon upravuje ochranu osobních údajů o fyzických osobách, práva a povinnosti při zpracování těchto údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje jejich předávání do jiných států.
- Působnost zákona
 - Zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby.
- V souvislosti s vydáním tohoto zákona byl zřízen Úřad pro ochranu osobních údajů: <https://www.uoou.cz/>

Zákon o ochraně osobních údajů

- Všechny knihovny, které zpracovávají a shromažďují osobní údaje uživatelů - správci údajů
- Správce je povinen včas a řádně informovat jedince, že o něm shromažďuje údaje, v jakém rozsahu a pro jaký účel, kdo je bude dále zpracovávat a komu mohou být zpřístupněny
- Ke zpracování údajů – nutný písemný souhlas uživatele knihovny
- Ze souhlasu musí být zřejmé: v jakém rozsahu je poskytován, komu, za jakým účelem, na jaké období, kdo jej poskytuje
- Souhlas může být odvolán

- Rozsah: jméno, příjmení, datum narození, adresa

Zákon o ochraně osobních údajů

- Knihovny

- Oznamovací povinnost (registrace na Úřadu pro ochranu osobních údajů), před započítím zpracovávání osobních údajů
- Zpracovanou směrnici/pokyn o nakládání s osobními údaji (např. jako příloha KŘ): účel sběru, zásady zpracování, dobu uchování, likvidace, zabezpečení, pověření, kdo má přístup k informacím

- Další informace

- Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ)
<https://www.uoou.cz/>
 - Zákon na ochranu osobních údajů, registr, často kladené otázky k registrační povinnosti
- Informace pro knihovny (KI NK ČR)
<http://ipk.nkp.cz/>

IPK Informace pro knihovny

IPK INFORMACE PRO KNIHOVNY

Kontakt RSS English Hledat na w

Oborové báze dat Odborné činnosti **Legislativa, standardy** Akce, vzdělávání Statistika, dokumenty Adresáře, e-konferen... Spolky, sdružení Soutěže a ceny Programy podpory Oborová brána KIV

SLOVNÍK APROVATELŮ ARGENTINA BOLIVIE BRAZILIE EKVADOR GATEMALA HONDURAS CHILE KOLUMBIE KOSTARIKA KUBA MEXIKO SIKARAGUA

SLOVNÍK APROVATELŮ ARGENTINA BOLIVIE BRAZILIE EKVADOR GATEMALA HONDURAS CHILE KOLUMBIE KOSTARIKA KUBA MEXIKO SIKARAGUA

THE BOOK IN BRITAIN VOLUME II 1100-1400

THE BOOK IN BRITAIN VOLUME III 1400-1557

Informace pro knihovny

Nacházíte se zde: Úvod > Legislativa, standardy > Legislativní dokumenty > Ochrana osobních údajů

Ochrana osobních údajů

- **Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů**
- **Úřad pro ochranu osobních údajů**

Stanoviska úřadu pro ochranu osobních údajů

- Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů - Používání rodného čísla
- Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů - Zpracování osobních údajů Městskou knihovnou ...
- Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů týkající se rozsahu osobních údajů v evidencích knihoven ve vztahu k zákonu č. 101/2000 Sb.
- Stanovisko č. 2/2002 ÚOOÚ ke zpracovávání osobních údajů v souvislosti s činností knihovny

Související legislativa

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
- Knižovní zákon 257/2001 Sb. a n...
- prováděcí přepisy
- Povinný výtisk
- Autorské právo
- Svobodný přístup k informacím
- Osířelá díla
- **Ochrana osobních údajů**
- Sbírkový zákon
- Archivní legislativa
- Požární ochrana a krizové řízení
- Ostatní legislativa a doporučení k...

Legislativa vztahující se přímo k činnosti knihoven

- Zákon č. 257/2001 Sb. (Knihovní zákon)
 - Prováděcí vyhláška 88/2002 Sb.
- Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)
- Zákon č. 37/1995 Sb. o neperiodických publikacích
 - Prováděcí vyhláška č. 156/2003 Sb.
- [Archivní legislativa](#) (zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů)
- Muzejní legislativa (zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů)

Knihovní zákony v ČR

- 1919 – zákon č. 430/1919 Sb., o veřejných knihovnách obecních
- 1959 – zákon č. 53/1959 Sb., o jednotné soustavě knihoven (knihovnický zákon)
- 2001 – zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)

O veřejných knihovnách obecních

- Zákon č. 430/1919 ze dne 22. 7. 1919
- Povinnost zřídit knihovnu ve všech obcích
- Knihovny pro národnostní menšiny (nad 400 osob)
- Úplně vybudovaná knihovna – půjčovna, čítárna, příruční knihovna
- Lhůta pro zřízení knihovny – do 1-2 let od platnosti zákona
- Náklady na zřízení a udržování knihovny 30h-1Kč /obyv.
- Knihovnu řídí knihovnická rada (počet, složení, doba, práva a povinnosti)
- Nad 10 000 obyvatel – knihovnický s určeným platem

O veřejných knihovnách obecních

- Dozor nad působností veřejných knihoven: Ministerstvo školství a osvěty
- Význam: vybudování veřejných knihoven v každé obci, rozsáhlá síť knihoven (jedna z nejhustších na světě)
- Ve své době pokrokový, umožnil rozvoj knihoven a šíření osvěty

O jednotné soustavě knihoven

- Zákon č. 53/1959 ze dne 9. 7. 1959 (knihovnický zákon)
- Posláním knihoven, je přispívat k všestrannému vzdělání pracujících v duchu vědeckého světového názoru a pomáhat při zvyšování jejich politické, kulturní a odborné úrovně...
- Tyto úkoly zajišťuje **jednotná soustava knihoven**, kterou tvoří knihovny zřizované a řízené ústředními úřady, národními výbory a jinými státními orgány, orgány společenských organizací sdružených v Národní frontě, jednotnými zemědělskými družstvy, hospodářskými a rozpočtovými organizacemi, vědeckými a kulturními institucemi (dále jen "úřady, organizace a instituce"), ať již jsou tyto knihovny organizačně samostatnými zařízeními (ústavy), nebo složkami jiných zařízení.

O jednotné soustavě knihoven

- Zákon č. 53/1959 ze dne 9. 7. 1959 (knihovnický zákon)
- Idea: vytvořit celostátní soustavu knihoven všech druhů a typů, v níž by knihovny vzájemně spolupracovaly
- Knihovny účelně a v souladu se svými úkoly shromažďují potřebnou literaturu, cílevědomě ji šíří mezi obyvatelstvem... aby každému občanu bylo umožněno vypůjčit si potřebnou knihu z kterékoli veřejně přístupné knihovny (**zavedena povinnost MVS**)
- Spolupráce při doplňování KF, výměně, inf. činnosti, metodice
- Povinnost přihlásit se do evidence okresního národního výboru

O jednotné soustavě knihoven

- Ústřední knihovnou JSK
 - Státní knihovna Československé republiky
- Sítě knihoven
 - Knihovny v oboru působnosti jednotlivých ústředních úřadů a orgánů tvoří zpravidla organizované sítě knihoven určitého druhu (knihovny lidové, školní, vědecké, technické, apod.).
 - Ústřední knihovna sítě – ideová a odborná pomoc knihovnám své sítě
- Lidové knihovny
 - Lidové knihovny (místní, okresní, krajské) jsou základem jednotné soustavy, neboť tvoří nejrozsáhlejší síť knihoven sloužících všemu obyvatelstvu, v každé obci, zřizuje, řídí je ONV

O jednotné soustavě knihoven

- Řízení a koordinace
 - národní výbory na různých stupních ve spolupráci s příslušnými úřady, organizacemi a institucemi
 - ústřední úřady a orgány (knihovny v jejich oboru působnosti)
 - Ministerstvo školství a kultury (jednotná metodika, návrhy opatření)
 - Poradní orgán ministra školství a kultury: Ústřední knihovnická rada
- Pracovníci knihoven
 - Kvalifikační předpoklady
- Hmotné zajištění knihoven

O jednotné soustavě knihoven

- **Vyhláška Ministerstva školství a kultury č. 51/1963**, o evidenci knihoven jednotné soustavy, o meziknihovně výpůjční službě a o přednostním právu knihoven při získávání literatury, časopisů a jiných sbírkových materiálů
- **Směrnice MK ČSR č. 10 284/1969** o evidenci a revizi knihovnických fondů v knihovnách jednotné soustavy
- **Hodnocení, význam**
 - Byl ideově poplatný své době
 - Vymezil jednotlivé typy knihoven, jejich metodickou příslušnost a působení
 - Umožnil každému občanu vypůjčit si knihu z kterékoliv knihovny jednotné soustavy

Informace pro knihovny ipk.nkp.cz

IPK INFORMACE PRO KNIHOVNY

Kontakt RSS English

Oborové báze dat Odborné činnosti **Legislativa, standardy** Akce, vzdělávání Statistika, dokumenty Adresáře, e-konference Spolky, sdružení Soutěže a ceny Programy podpory Oborová brána KIV

Nacházíte se zde: Úvod > Legislativa, standardy > Legislativní dokumenty > Knižovní zákon 257/2001 Sb. a návazné předpisy

Knižovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí předpisy

- **Knižovní zákon**
- **Prováděcí předpisy ke knihovnímu zákonu**
- **Doporučení ke knihovnímu zákonu**
 - Služby knihoven
 - Evidence a revize knihovních fondů
 - Metodické pokyny
 - Evidence knihoven
- **Plné texty legislativních dokumentů a Sbirka zákonů**

Knižovní zákon

- ZÁKON 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)
- Law No. 257/2001 Coll. of 29 June 2001 on Libraries and Terms of Operating Public Library and Information Services (Library Act) - .doc, 83 kB
- Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o veřejných knihovnách
- Zákon ze dne 9. července 1959 č. 53/1959 Sb. jednotné soustavy knihoven
- Zákon o veřejných knihovnách obecních č. 430/1919 Sb. a navazující předpisy (.doc, 174 kB)

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
- **Knižovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí předpisy**
- Povinný výstisk
- Autorské právo
- Svobodný přístup k informacím
- Osifělá díla
- Ochrana osobních údajů
- Sbirky muzejní povahy
- Archivní legislativa
- Požární ochrana a krizové řízení
- Ostatní legislativa a doporučení ke knihoven
- Připravované legislativní dokumenty
- Archiv
- Normy, standardy, doporučení
- Koncepte, strategie, deklarace
- Mezinárodní doporučení

KIV TDKIV Knižovna Knižovna

Charakteristiky knihovních zákonů, rozdíly

- **1919 a 1959** zákony o knihovnách **x 2001** zákon o službách, podmínkách jejich poskytování
- **1919 a 1959** upravují, nařizují **x 2001** lze se rozhodnout, zda se jím bude knihovna řídit či ne
- **430/1919 Sb.** – nařizuje všem obcím zřídit knihovnu, nákup, povinnost pracovat s národnostními menšinami...
- **53/1959 Sb.** – hierarchické sítě, ústřední knihovny sítí, spolupráce mezi sítěmi, odpovědnost resortů, povinnost zřizovatelů – přílišná svázanost, bez prostoru pro tvořivost, ideologie – mnoho prováděcích předpisů, ...

Knihovní zákon

- Zákon č. 257/2001 Sb. ze dne 29.6.2001, o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb
 - účinný od 1. ledna 2002
- Upravuje systém knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby a podmínky jejich provozování
- Pracovat v režimu zákona je dobrovolné rozhodnutí zřizovatele/provozovatele knihovny
- Prostor pro rozvoj knihoven a služeb dle potřeb nejširší veřejnosti

Knihovní zákon

- Systém knihoven
- Veřejné knihovnické a informační služby
- Evidenci knihoven
- Druhy knihoven a jejich funkce
- Meziknihovní služby
- Podpora knihoven
- Evidence a revize knihovního fondu
- Vyřazování knihovních dokumentů
- Ochrana knihovního fondu
- Sankce (porušení některých povinností)

Vymezení pojmů

- **Knihovna**
- Knihovní dokument
- Knihovní fond
- Meziknihovní služby
- Historický fond
- Konzervační fond
- Specializovaný fond
- Regionální funkce
- Provozovatel knihovny

Na jaké knihovny se zákon vztahuje?

- Systém veřejných knihoven (§3)
- Národní knihovna ČR
- Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana,
- Moravská zemská knihovna v Brně
- krajské knihovny
- základní knihovny
- specializované knihovny

Na jaké knihovny se zákon vztahuje?

- Definice knihovny (§2, písm. a)
- Knihovnou zařízení, v němž jsou způsobem **zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu** poskytovány **veřejné knihovnické a informační služby** vymezené tímto zákonem, a které je zapsáno v **evidenci knihoven**.

Jaké knihovny se mohou zaevidovat?

- Poskytují veřejné a knihovnické informační služby způsobem zaručujícím rovný přístup všem (§4, odst. 6)
- Poskytování stanovených veřejných knihovnických a informačních služeb bezplatně (§4, odst. 1)

Veřejné knihovnické a informační služby (§4, odst. 1)

- Zpřístupňování knihovnických dokumentů z knihovního fondu knihovny nebo prostřednictvím meziknihovnických služeb z knihovního fondu jiné knihovny
- Poskytování ústních bibliografických, referenčních a faktografických informací a rešerší
- Zprostředkování informací z vnějších informačních zdrojů, zejména informací ze státní správy a samosprávy
- Umožnění přístupu k informacím na internetu, ke kterým má knihovna bezplatný přístup
- Tyto služby je provozovatel povinen poskytovat **bezplatně**

Veřejné knihovnické a informační služby (§4, odst. 2)

- Výjimka bezplatnosti
 - a) zpřístupňování knihovnických dokumentů z knihovnického fondu knihovny, které mají povahu rozmnoženin zvukového či zvukově obrazového záznamu
 - b) zpřístupňování knihovnických dokumentů z knihovnických fondů jiných knihoven zprostředkováním jejich rozmnoženin v rámci meziknihovnických reprografických služeb
 - c) zpřístupňování knihovnických dokumentů z knihovnických fondů knihoven v rámci mezinárodních meziknihovnických služeb

Další VKIS (§4, odst. 3)

- a) Umožnění přístupu k placeným informacím na internetu
- b) Kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti
- c) Vydávání tematických publikací,
- d) Poskytování reprografických služeb,
- e) Poskytování písemných bibliografických, referenčních a faktografických informací a rešerší.

VKIS uvedené v odstavci 2 písm. a) až c), a odst. 3 – požadována úhrada do výše skutečně vynaložených nákladů.

§4, odst. 5, odst. 7

- Provozovatel knihovny je oprávněn požadovat úhradu nákladů vynaložených na administrativní úkony spojené s evidencí uživatelů knihovny.
- Provozovatel knihovny vydá knihovní řád, v němž stanoví podrobnosti poskytování knihovnických a informačních služeb.

Evidence knihovny na MK

- Ministerstvo kultury vede evidenci knihoven, která je veřejnosti přístupným informačním systémem (§5, odst. 1)
- <https://www.mkcr.cz/evidence-knihoven-adresar-knihoven-evidovanych-ministerstvem-kultury-a-souvisejici-informace-341.html>

Ministerstvo kultury

EVIDENCE KNIHOVEN, adresář knihoven evidovaných Ministerstvem kultury a související informace

Databáze knihoven, informace o evidenci knihoven, vzory formulářů, vyhláška Ministerstva kultury č. 88/2002 Sb.

Soubory ke stažení

[Informace k evidenci knihoven](#) (.pdf, 44.7 kB)

[Seznam evidovaných knihoven 20/8/2016](#) (.xls, 1.8 MB)

[Vzor formuláře pro právnické osoby](#) (.doc, 34 kB)

[Vzor formuláře pro fyzické osoby](#) (.doc, 21 kB)

[Vyhláška Ministerstva kultury č. 88/2002 Sb., k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování knihovnických a informačních služeb \(knihovní zákon\)](#) (.doc, 35 kB)

Evidence knihovny na MK

- Návrh na zápis do evidence podává provozovatel knihovny (§5, odst. 2)
- Co musí návrh obsahovat (§5, odst. 3)

(3) Návrh obsahuje

- a) název nebo obchodní firmu provozovatele, jeho identifikační číslo osoby, sídlo, předmět činnosti a právní formu, je-li provozovatelem knihovny právnická osoba,
- b) jméno, příjmení a datum narození provozovatele, jeho identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a místo jeho trvalého pobytu, je-li provozovatelem knihovny fyzická osoba,
- c) adresu, název a druh knihovny ([§ 9 až 13](#)), popřípadě její specializaci.

Evidence knihovny na MK

Přílohy k návrhu na zápis do evidence

- Knihovní řád (§5, odst. 4)
- Zřizovací listina, výpis z veřejného seznamu (§5, odst. 5)

Povinnost provozovatele – hlášení změn

- Provozovatel knihovny je povinen **písemně** oznámit ministerstvu každou změnu údajů evidovaných v evidenci knihoven, a to nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. (§7, odst. 1)

Sankce

- Porušení povinností dle §7, odst. 1... (§19)

Evidence knihovny na MK

- Výhody evidovaných knihoven
- Mohou žádat dotaci z peněžních prostředků státního rozpočtu (zejména dotace VISK) (§15 knihovního zákona)
- Při evidenci a revizi knihovních fondů mohou využít výjimky ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§ 16 knihovního zákona)
- Zastupuje je při jednáních s kolektivními správci autorských práv ve věci úhrady odměn za užití autorských děl dle zákona č. 121/2000 Sb. Národní knihovna, která sjednává smlouvy s ochrannými autorskými organizacemi (§ 9 knihovního zákona)
- Spolupráce s ostatními knihovnami

Co se stane, když knihovna nebude evidována

- Nemožnost získávat dotace státu (resp. MK)
- Knihovní fond je běžným majetkem – zákon o účetnictví (ne revize, ale inventarizace)
- Individuální licence a placení autorských poplatků
- Omezené možnosti spolupráce s ostatními knihovnami

Druhy knihoven

Jejich charakteristika a základní funkce

- §9 Národní knihovna ČR
- §10 Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana a MZK v Brně
- §11 Krajská knihovna
- §12 Základní knihovna
- §13 Specializovaná knihovna

Meziknihovní služby (§14)

- Povinnost knihovny
- Výpůjční
- Možnost nahradit kopií
- Výpůjční a informační služby – zdarma
- Kopie- dožádaná knihovna může požadovat úhradu vynaložených nákladů
- Provozovatelé mohou požadovat úhradu nákladů na dopravu
- Podrobnosti – prováděcí vyhláška MK č. 88/2002 Sb.

Podpora knihoven (§15)

- Oblasti poskytování účelových dotací
- Nařízení vlády č.288/2002, kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven
 - Komu lze dotaci poskytnout
 - Co obsahuje žádost o poskytnutí dotace
 - Povinné údaje a přílohy k žádosti
 - Pravidla posuzování projektů a jejich výběru....

Evidence a revize knihovního fondu (§16)

- Evidence KF – kontrola jednotlivých záznamů, jejich nezaměnitelnost
- Revize KF – porovnání evidenčních záznamů se skutečným stavem
- Lhůty revizí v závislosti na rozsahu KF
 - 5 let – do 100 000 k.j.
 - 10 let – 100 000 – 200 000 k.j.
 - 15 let – 200 000 – 1 000 000 k.j.
 - 5% z KF – 1 000 000 – 3 000 000 k.j.
 - nad 3 000 000 k.j. – plán revizí, minimálně 200 000 k.j. ročně
- Podrobnosti evidence KF a revize – prováděcí vyhláška MK č. 88/2002 Sb.

Vyřazování knihovních fondů (§17)

- Postupy při vyřazování běžného fondu
- Vyřazování z konzervačního a historického fondu
- Archivní dokumenty
- Rušení knihovny

Co ještě upravuje knihovní zákon

Ochrana knihovního fondu (§18)

- Povinnosti provozovatele - umístění KF, ochrana KF (zcizení, poškození, nepříznivé vlivy), restaurování, reformátování

Sankce (§19 - §21)

- Při porušení povinností některých ustanovení KZ může Ministerstvo kultury uložit pokutu, lhůty pro odstranění nedostatků

Vyhláška č. 88/2002 Sb. MK k provedení zákona č. 257/2001 Sb.

- 1) náležitosti žádosti o zprostředkování MVS
knihovny zprostředkující MMVS

- 2) Podrobnosti o vedení evidence KF
Přírůstkový seznam, úbytkový seznam
Náležitosti zápisu o výsledku revize KF

Zákon č. 46/2000 Sb.,

- O právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)
- Práva a povinnosti vydavatelů v souvislosti s vydáváním periodického tisku
- Periodický tisk - noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě nejméně dvakrát v kalendářním roce
- Vydavatel je povinen bezplatně na svůj náklad z každého vydání periodického tisku do 7 dnů ode dne jeho vydání zajistit dodání stanoveného počtu výtisků (dále jen "**povinný výtisk**") vybraným příjemcům (§9, odst. 1)

Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích

- Neperiodické publikace jsou rozmnoženiny literárních, vědeckých a uměleckých děl určené k veřejnému šíření, které jsou vydávány jednorázově, popřípadě nejvýše jednou ročně anebo po částech i častěji, tvoří-li obsahově jeden celek.
- Vydavatel je povinen bezplatně a na svůj náklad odevzdat z každého vydání neperiodické publikace do 30 dnů ode dne vydání ("**povinné výtisky**„) vybraným příjemcům (§3, odst. 1).
 - 2 povinné výtisky NK ČR, 1 povinný výtisk MZK v Brně
 - 1 povinný výtisk Vědecké knihovně v Olomouci
 - 1 regionální povinný výtisk MKP a místně příslušné krajské knihovně
- Vydavatel je povinen od každé neperiodické publikace, kterou vydává, písemně nabídnout ke koupi jeden výtisk knihovnám určeným vyhláškou Ministerstva kultury, a to do 30 dnů ode dne jejich vydání.

Informace pro knihovny

ipk.nkp.cz

The screenshot shows the website interface for 'Informace pro knihovny' (ipk.nkp.cz). At the top, there is a blue navigation bar with the following menu items: 'Oborové báze dat', 'Odborné činnosti', 'Legislativa, standardy', 'Akce, vzdělávání', 'Statistika, dokumenty', 'Adresáře, e-konferen...', 'Spolky, sdružení', 'Soutěže a ceny', 'Programy podpory', and 'Oborová brána KIV'. Below the navigation bar is a header image featuring a row of books (including 'SLOVNÍK SPISOVATELŮ' and 'THE BOOK IN BRITAIN') and a computer keyboard. The main content area is divided into several sections:

- Studijní texty a e-learning:** Contains a text block about study resources and e-learning courses, dated 20.03.2017.
- Průzkum prostorového a technického vybavení veřejných knihoven ČR:** Contains a text block about a survey of public libraries in the Czech Republic, dated 16.01.2017.
- Další aktuality:** A link for further news.
- Knihovna 21. století - K21:** Contains a text block about the K21 program for supporting national minorities and integrating services, dated 14.03.2017.
- Nová definice registrovaného uživatele pro vykazování statistiky platná od 1. 1. 2017:** Contains a text block about a new user definition for statistics, dated 13.01.2017.
- Nová definice pro statistický výkaz veřejné knihovny KULT (MK 12-01):** Contains a text block about a new definition for the KULT survey, dated 13.01.2017.
- Vyhledávání:** A search section with five input fields and search buttons: 'KKL Databáze knihovnické literatury', 'KZK Databáze zkratk', 'ADR Adresář knihoven', 'TDKIV Terminologická databáze', and 'SCK Slovník českých knihovníků'.
- Informace:** A section with the text: 'Hledáme kolegyni/kolegu do Knihovny knihovnické literatury Národní knihovny. Žádáme středoškolské vzdělání a dobrou znalost...'

Informace pro knihovny

ipk.nkp.cz

The screenshot shows the website interface for 'ipk.nkp.cz'. At the top, there is a blue navigation bar with several menu items: 'Oborové báze dat', 'Odborné činnosti', 'Legislativa, standardy' (highlighted with a red box), 'Akce, vzdělávání', 'Statistika, dokumenty', 'Adresáře, e-konfere...', 'Spolky, sdružení', 'Soutěže a ceny', 'Programy podpory', and 'Oborová brána KIV'. Below the navigation bar, there is a section titled 'Legislativa, standardy' with a red border. Under this section, there are two sub-items: 'Legislativní dokumenty' and 'Koncepce, strategie, deklarace'. To the right of these sub-items, there are two columns of text: 'Normy, standardy, doporučení' and 'Mezinárodní doporučení'. Below this, there are two columns of text. The left column contains two items: 'Studijní texty a e-learning' (with a description and date 20.05.2017) and 'Průzkum prostorového a technického vybavení veřejných knihoven ČR' (with a description and date 16.01.2017). The right column contains two items: 'Knihovna 21. století - K21' (with a description and date 14.03.2017) and 'Nová definice registrovaného uživatele pro vykazování statistiky platná od 1. 1. 2017' (with a description and date 13.01.2017). On the right side of the page, there is a search section titled 'Vyhledávání' with five search buttons: 'KKL Databáze knihovnické literatury', 'KZK Databáze zkratk', 'ADR Adresář knihoven', 'TDKIV Terminologická databáze', and 'SCK Slovník českých knihovníků'. At the bottom right, there is a section titled 'Informace'.

Rozcestník ke knihovnické legislativě

- **Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy**
- Povinný výtisk
- Autorské právo
- Osiřelá díla
- Svobodný přístup k informacím
- Ochrana osobních údajů
- Sbírky muzejní povahy
- Archivní legislativa
- Požární ochrana a krizové řízení
- Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
- Připravované legislativní dokumenty
- Archiv

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
 - Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
 - Povinný výtisk
 - Autorské právo
 - Svobodný přístup k informacím
 - Osiřelá díla
 - Ochrana osobních údajů
 - Sbírky muzejní povahy
 - Archivní legislativa
 - Požární ochrana a krizové řízení
 - Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
 - Připravované legislativní dokumenty

Informace pro knihovny

ipk.nkp.cz

Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy

- **Knihovní zákon**
- **Prováděcí předpisy ke knihovnímu zákonu**
- **Doporučení ke knihovnímu zákonu**
 - Služby knihoven
 - Evidence a revize knihovních fondů
 - Metodické pokyny
 - Evidence knihoven
- **Plné texty legislativních dokumentů a Sbírka zákonů**

Knihovní zákon

- **ZÁKON 257** ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)

Děkuji za pozornost!

Kontakt:

Ing. Dana Smetanová

Knihovnický institut, Národní knihovna ČR

Klementinum 190, Praha 1

dana.smetanova@nkp.cz

Tel.: 221 663 191